

Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej – projekt systemowy współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Support for the continuous education system for medical personnel in the scope of geriatric care – a project co-funded by the European Social Fund as part of the Human Capital Operational Programme

Beata Cholewka, Dorota Zinkowska, Ewa Majsterek

Departament Pielęgniarek i Położnych w Ministerstwie Zdrowia

AUTOR DO KORESPONDENCJI:

Beata Cholewka
Departament Pielęgniarek i Położnych, Ministerstwo Zdrowia
Ul. Długa 38/40
00-238 Warszawa
Tel. /22/ 53 00 207, fax. /22/ 831 21 77
E-mail: dep-pp@mz.gov.pl

STRESZCZENIE

WSPARCIE SYSTEMU KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO PERSONELU MEDYCZNEGO W ZAKRESIE OPIEKI GERIATRYCZNEJ

Wprowadzenie. Starzenie się społeczeństw to poważny problem Europy, w tym Polski. W związku z powyższym opieka zdrowotna w Polsce powinna być dostosowywana do bieżących trendów demograficznych. Jednym z głównych celów polityki zdrowotnej powinno być utrzymanie takiej kondycji psychofizycznej osób starszych, która umożliwi im jak najdłuższą aktywność zawodową, tym samym utrzymując ich wkład ekonomiczny oraz zmniejszając stopę obciążenia demograficznego dla gospodarki krajowej. Jednym z warunków wprowadzenia działań systemowych, mających na celu poprawę opieki nad ludźmi w wieku starszym w Polsce, jest niewątpliwie poprawa edukacji kadr medycznych z zakresu geriatry.

W latach 2012-2015 realizowany będzie przez Departament Pielęgniarek i Położnych Ministerstwa Zdrowia w partnerstwie z Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego projekt systemowy, którego celem będzie poprawa opieki nad osobami w wieku podeszłym w Polsce poprzez podniesienie kompetencji (szkolenie) kadr medycznych w zakresie opieki geriatrycznej. Szkoleniami w ramach projektu objęci zostaną lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, fizjoterapeuci, opiekunowie medyczni oraz terapeuci środowiskowi.

Cel pracy. Celem pracy jest przedstawienie ogólnych założeń projektu systemowego pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Słowa kluczowe: osoby starsze, opieka geriatryczna, kształcenie kadr medycznych, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny.

ABSTRACT

SUPPORT OF THE MEDICAL PERSONNEL FOR LIFELONG LEARNING IN GERIATRIC CARE

Introduction. Ageing of societies is an important problem for Europe, including Poland. Therefore healthcare in Poland should be adapted to the current demographic trends. One of the main goals of a healthcare policy should be to maintain such a level of psychical and physical fitness of the elderly which would enable them to remain professionally active as long as possible and thus maintain their economic contribution and lower the degree of demographic burden on the national economy. One of the conditions of introducing system measures, the goal of which would be to improve the level of care for the elderly in Poland, would surely be to improve the level of education of medical staff in the field of geriatrics.

In the years 2012-2015 the Department of Nurses and Midwives of the Polish Ministry of Health, together with the Medical Postgraduate Training Centre, will carry out a system project, the goal of which will be to improve the level of care provided to the elderly in Poland by raising the level of competence (through training) of medical staff in the scope of geriatric care. The training

provided as part of the project shall encompass general practitioners, general care nurses, physiotherapists, healthcare assistants and community therapists.

Aim. The goal of the study is to present the general assumptions of the system project under the name Support for the lifelong learning for medical personnel in the field of geriatric care, which is co-funded by the European Social Fund as part of the Human Capital Operational Programme

Keywords: elderly, geriatric care, medical staff training, Human Capital Operational Programme, European Social Fund.

WPROWADZENIE

W latach 2007-2013 polska ochrona zdrowia po raz pierwszy może korzystać ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) ponad 105 mln euro przyczyni się do podniesienia kwalifikacji personelu medycznego oraz do zwiększenia efektywności sektora ochrony zdrowia [1, 2].

Obecnie ze środków Działania 2.3 PO KL realizowanych jest 9 projektów systemowych [3, 4]. W roku 2012 rozpocznie się realizacja nowego przedsięwzięcia o charakterze partnerskim pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej [5, 6]. Projekt będzie skierowany do lekarzy i pielęgniarów podstawowej opieki zdrowotnej (poz), fizjoterapeutów, opiekunów medycznych oraz terapeutów środowiskowych a jego okres realizacji zaplanowany jest od 01 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2015 r. Szacowana wartość projektu wynosi ponad 22 mln złotych. Beneficjentem systemowym projektu (liderem) będzie minister właściwy ds. zdrowia – Departament Pielęgniarek i Położnych w Ministerstwie Zdrowia (DPiP), partnerem zaś Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego (CMKP) [5, 6].

Starzenie się społeczeństwa wymaga wprowadzenia zmian w systemie opieki zdrowotnej skierowanej do osób starszych, które powinny być powiązane ze zmianami w systemie kształcenia kadr medycznych w zakresie geriatry [7, 8, 9, 10]. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej, będące efektem realizacji przedmiotowego projektu, powinno przyczynić się do wypracowania modelu opieki nad osobami starszymi w środowisku ich zamieszkania opartego na współpracy poszczególnych grup zawodowych objętych projektem.

Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu

Starzenie się społeczeństw to poważny problem Europy, na który uwagę zwraca m.in. Komunikat Komisji Europejskiej Zielona Księga „Wobec zmian demograficznych: nowa solidarność między pokoleniami” [11]. W Polsce w 2008 r. odsetek osób w wieku 65+ wynosił 13,5% (5,1 mln osób, w tym 1,9 mln mężczyzn i 3,2 mln kobiet). Wg prognoz GUS, w 2030 r. osoby w wieku 65 l. i starsze stanowić będą 22,3% (8,1 mln osób, w tym 3,3 mln mężczyzn i 4,8 mln kobiet) [12]. Ten utrzymujący się trend demograficzny implikuje potrzebę zapewnienia właściwej opieki dla coraz liczniejszej grupy seniorów, w tym na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej, tak aby mogli oni jak najdłużej funkcjonować samodzielnie we własnym środowisku [7,8,9,10,13,14].

W trakcie prac nad założeniami projektu, do których zaproszono ekspertów – członków Zespołu ds. gerontolo-

gii powołanego Zarządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 4 grudnia 2008 r. (Dz. Urz. MZ. 08.13.87), zidentyfikowano główny problem dotyczący opieki nad osobami starszymi w Polsce na poziomie poz, jakim jest niezadowalająca jakość tej opieki [15]. Wynika to m.in. z niewystarczającego poziomu wiedzy kadr medycznych nt. zasad sprawowania opieki geriatrycznej w związku z dotychczasowym brakiem treści kształcenia z zakresu geriatry w ramach kształcenia przeddyplomowego oraz ofert szkoleniowych w ramach kształcenia podyplomowego, które w sposób całościowy ujmowałyby tę problematykę. Brakuje lekarzy, personelu pielęgniarskiego, fizjoterapeutów, opiekunów, terapeutów i szeregu innych osób odpowiednio przygotowanych do pracy z osobami starszymi. W uczelniach medycznych geriatryka nie była przedmiotem zawartym w minimum programowym kształcenia lekarzy oraz innych kadr medycznych [7, 9]. Jedynie na kierunku pielęgniarstwo standardy nauczania przewidują treści nauczania z zakresu geriatry i pielęgniarstwa geriatrycznego [16]. Liczba godzin przeznaczona na geriatrę w ramach kursów specjalizacyjnych dla lekarzy jest minimalna, a program specjalizacji z medycyny rodzinnej w ogóle nie obejmuje problematyki gerontologicznej, co prowadzi do niewystarczającej znajomości geriatry wśród lekarzy rodzinnych [7, 8]. W ramach kształcenia podyplomowego pielęgniarów, realizowana jest specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego, trwająca 24 miesiące, natomiast brak jest krótkich form kształcenia w tym zakresie [17]. Przygotowane w ramach projektu programy kształcenia w zakresie opieki geriatrycznej istotnie wzbogacą ofertę kształcenia ustawicznego w tym obszarze skierowaną do poszczególnych grup zawodowych objętych projektem [6].

Kolejnym problemem jest brak modelu opieki geriatrycznej na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej opartego na współpracy lekarza poz, pielęgniarki poz z innym personelem uczestniczącym w zabezpieczeniu potrzeb zdrowotnych osób starszych, np. z fizjoterapeutami, opiekunami medycznymi, terapeutami środowiskowymi [10]. W związku z tym, w ramach projektu przeprowadzone zostanie badanie ewaluacyjne poświęcone opiece geriatrycznej w Polsce i na podstawie jego wyników przygotowane zostaną rekomendacje/założenia dotyczące kompleksowej opieki nad osobami starszymi na poziomie poz, w tym również w obszarze systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej [6].

Problemem podnoszonym przez ekspertów w trakcie prac nad założeniami projektu, jest również nadal niska świadomość zagadnień związanych ze starzeniem się społeczeństwa wśród szeroko rozumianej kadry zarządzającej opieką zdrowotną. Realizacja kampanii informacyjnej w ramach projektu, na temat problemów systemu opieki

zdrowotnej w kontekście zjawisk demograficznych powinna wpłynąć na poprawę sytuacji w tym zakresie [6].

W związku z powyższym, podjęcie działań zmierzających do konsolidacji systemu opieki nad osobami starszymi na poziomie poz, w tym wsparcie działań edukacyjnych, skierowanych zarówno do kadr medycznych, jak i ogółu społeczeństwa, będzie miało pozytywny wpływ na podniesienie jakości tej opieki [6].

CELE PROJEKTU

Celem głównym projektu jest poprawa opieki nad osobami w wieku podeszłym w Polsce poprzez podniesienie kompetencji (szkolenie) kadr medycznych w zakresie opieki geriatrycznej [6].

Cele szczegółowe to:

- podniesienie wiedzy i umiejętności wśród lekarzy poz, pielęgniarek poz, fizjoterapeutów, opiekunów medycznych, terapeutów środowiskowych w zakresie opieki geriatrycznej,
- poprawa jakości usług edukacyjnych kierowanych do kadr medycznych poprzez opracowanie ramowych oraz szczegółowych programów kształcenia kadr medycznych objętych projektem,
- poprawa systemu opieki nad osobami starszymi w Polsce poprzez opracowanie raportu ewaluacyjnego poświęconego opiece geriatrycznej i przygotowanie na jego podstawie założeń kompleksowej opieki nad osobami starszymi na poziomie poz, w tym systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej,
- wzrost świadomości kadr medycznych, jak i ogółu społeczeństwa, w tym osób odpowiedzialnych za realizację i finansowanie świadczeń zdrowotnych na temat potrzeby sprawowania kompleksowej, interdyscyplinarnej opieki nad osobami starszymi na poziomie poz [6].

Grupy docelowe

Wsparciem zostaną objęte następujące grupy zawodowe: lekarze poz, pielęgniarki poz, fizjoterapeuci, opiekunowie medyczni, terapeuci środowiskowi, legitymujący się dyplomem poświadczającym kwalifikacje w zawodzie. Udział w projekcie wszystkich w/w grup zawodowych uzasadnia dążenie do stworzenia modelu zespołu interdyscyplinarnego, zabezpieczającego podstawowe potrzeby zdrowotne ludzi starszych w środowisku ich zamieszkania, co w efekcie może zapobiec przedwczesnej i kosztownej z punktu widzenia systemu ochrony zdrowia hospitalizacji starszych osób. Na potrzebę stworzenia takiego modelu wskazywali członkowie Zespołu ds. gerontologii, współpracujący z DPiP w zakresie opracowania założeń do projektu. Warunkiem udziału w szkoleniach realizowanych w ramach projektu jest zatrudnienie w sektorze ochrony zdrowia, niezależnie od formy tego zatrudnienia. Rekrutacja uczestników szkoleń dla lekarzy poz i fizjoterapeutów prowadzona będzie przez CMKP. Za rekrutację pozostałych grup zawodowych do szkoleń w ramach projektu odpowiedzialni będą organizatorzy kursów, wyłonieni w procedurze zamówienia publicznego. Kryteria kwalifikacji uczestników, takie jak np. minimalne wyma-

gania co do stażu pracy, zawarte będą w programach szkoleniowych opracowanych w ramach projektu [6].

Zadania planowane do realizacji

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, w ramach projektu założono realizację niżej wymienionych zadań:

1. Opracowanie ramowych i szczegółowych programów kształcenia w zakresie opieki geriatrycznej dla kadr medycznych objętych projektem.

Prace dotyczące przygotowania poszczególnych programów kształcenia zostały powierzone Zespołowi ds. gerontologii. Powyższe wynikało z faktu, iż w ramach tego Zespołu istniała możliwość powołania 5 interdyscyplinarnych grup ds. opracowania komplementarnych programów kształcenia w zakresie opieki geriatrycznej dla poszczególnych grup zawodowych objętych projektem, w skład których włączono również osoby spoza Zespołu - ekspertów w poszczególnych profesjach. Zespół ds. gerontologii w dniu 18 sierpnia 2011 r. podjął uchwałę w sprawie powołania grup roboczych do spraw wsparcia realizacji projektu systemowego pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej, których zadaniem było opracowanie założeń organizacyjno-programowych oraz szczegółowych programów kształcenia kadr medycznych objętych projektem [18]. Zgodnie z przyjętymi założeniami, wszystkie programy kształcenia, które będą realizowane w ramach projektu, zostaną zatwierdzone przez Ministra Zdrowia. Przyjęty sposób zatwierdzania programów do realizacji ma na celu podniesienie rangi kształcenia prowadzonego w ramach projektu i zagwarantowanie jego jakości [6].

Programy kształcenia opracowane w ramach projektu będą miały formę kursów doskonalących, z wyjątkiem programu skierowanego do pielęgniarek, dla którego przyjęto formę kursu specjalistycznego [6]. Programy te będą zawierały część wspólną (moduł) pn. *Gerontologia i geriatryka* – wprowadzenie, zawierającą treści kształcenia, m.in. takie jak: starzenie demograficzne populacji polskiej i jego konsekwencje zdrowotne i społeczne (1 godzina), biologia i przebieg starzenia człowieka i możliwości jego pozytywnej modyfikacji (2 godziny), całościowa ocena geriatryczna i interdyscyplinarna opieka geriatryczna (2 godziny), problemy komunikacji ze starszym pacjentem (1 godzina) i formy opieki nad osobami starszymi (1 godzina) [19].

2. Organizacja szkoleń w zakresie opieki geriatrycznej dla lekarzy poz, pielęgniarek poz, fizjoterapeutów, opiekunów medycznych, terapeutów środowiskowych.

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu oraz Planem działania dla Priorytetu II „Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na rok 2012, założono przeszkolenie 2000 lekarzy poz, 2000 pielęgniarek poz, 1000 fizjoterapeutów, 200 opiekunów medycznych i 200 terapeutów środowiskowych. Przyjęta liczba osób przeszkolonych w ramach projektu uwarunkowana jest jego budżetem [6]. W tym miejscu warto wspomnieć, iż środki finansowe na jego realizację pozyskano z oszczędności powstałych w trakcie realizacji innych projektów systemowych w obecnej perspektywie finansowej 2007-2013 oraz

podkreślić, że projekt ma charakter pilotażowy. W kolejnej perspektywie finansowej 2014-2020 planuje się objąć szkoleniami w zakresie opieki geriatrycznej większą grupę osób. Szczegółowe informacje nt. liczby przeszkolonych osób, edycji szkoleń, wymiaru godzinowego kursów i kwoty środków finansowych przeznaczonych na ich realizację, przedstawia tabela nr 1.

■ Tab. 1. Dane dotyczące szkoleń realizowanych w ramach projektu pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej w podziale na grupy zawodowe w latach 2012-2015.

Lp.	Grupa zawodowa	Ogólna liczba osób przeszkolonych	Ogólna liczba edycji szkoleń	Wymiar godzinowy kursu	Kwota przeznaczona na realizację szkoleń
1	Lekarze poz	2000	125	21	4 025 648 zł
2	Pielęgniarki poz	2000	67	40	5 381 350 zł
3	Fizjoterapeuci	1000	50	40	3 292 200 zł
4	Opiekunowie medyczni	200	8	40	588 450 zł
5	Terapeuci środowiskowi	200	8	40	588 450 zł

Źródło: Wniosek o dofinansowanie projektu pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej z dnia 12 stycznia 2012 r., Departament Pielęgniarek i Położnych Ministerstwo Zdrowia.

Wszyscy uczestnicy szkoleń realizowanych w ramach projektu otrzymają: pakiet szkoleniowy przygotowany przez organizatorów szkoleń, w tym jednolity materiał edukacyjny z zakresu wspólnych treści kształcenia. Po ukończeniu kursu uczestnicy otrzymają certyfikaty oraz, w przypadku lekarzy, punkty edukacyjne zgodnie z obowiązującymi regulacjami w tym zakresie. W celu minimalizacji barier w dostępie do szkoleń, takich jak np. odległość miejsca realizacji szkolenia od miejsca zamieszkania, planuje się przeprowadzenie szkoleń w całej Polsce oraz zwrot kosztów zakwaterowania i dojazdu uczestnikom szkoleń [6].

3. Monitorowanie szkoleń oraz ewaluacja systemu opieki geriatrycznej.

Wśród uczestników szkoleń przeprowadzona zostanie ankieta ewaluacyjna celem oceny kursów oraz poznania opinii w zakresie funkcjonującego systemu opieki nad seniorami i propozycji zmian. Ponadto, planuje się przeprowadzenie ankiety w w/w zakresie m.in. wśród ekspertów z dziedziny gerontologii, przedstawicieli Narodowego Funduszu Zdrowia, podmiotów leczniczych realizujących świadczenia zdrowotne dla osób starszych, organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką ludzi starszych, pacjentów i ich rodzin. Jej wyniki zostaną wykorzystane do ewaluacji systemu opieki zdrowotnej nad osobami starszymi i przygotowania rekomendacji dotyczących kompleksowej opieki nad seniorami w podstawowej opiece zdrowotnej w formie raportu, który zostanie opublikowany i rozdystrybuowany wśród podmiotów zaangażowanych w zabezpieczenie opieki nad osobami starszymi w Polsce [6].

4. Informacja i promocja problematyki dotyczącej osób starszych.

W ramach przedmiotowego zadania przeprowadzona zostanie medialna kampania informacyjno-promocyjna, służąca upowszechnianiu problematyki związanej ze starzeniem się społeczeństwa w prasie, radiu, telewizji i Internecie. Ponadto zorganizowane zostaną konferencje (2 ogólnopolskie i 16 wojewódzkich) poświęcone tym zagadnieniom oraz utworzona zostanie strona internetowa służąca m.in. wymianie informacji związanych z opieką nad osobami starszymi i funkcjonowaniem systemu opieki geriatrycznej w Polsce. Przygotowane zostaną również materiały informacyjno-promocyjne w formie plakatów, ulotek, broszur, kalendarzy, które będą upowszechniane m.in. wśród uczestników szkoleń oraz innych osób zainteresowanych problematyką będącą przedmiotem projektu [6]. Harmonogram realizacji w/w zadań zaplanowanych w ramach projektu przedstawia tabela nr 2.

■ Tab. 2. Zestawienie zadań planowanych do realizacji w ramach projektu pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej w latach 2012-2015.

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Kwota przeznaczona na realizację zadania
1	Opracowanie ramowych i szczegółowych programów kształcenia	sierpień 2011 – marzec 2012	91 000 zł
2	Organizacja szkoleń w zakresie opieki geriatrycznej: - dla lekarzy poz, pielęgniarek poz, fizjoterapeutów - dla opiekunów medycznych, terapeutów środowiskowych	lipiec 2012 – czerwiec 2015 lipiec 2012 – grudzień 2014	13 876 098 zł
3	Ewaluacja systemu opieki geriatrycznej oraz monitorowanie szkoleń: - ankietywanie uczestników - ewaluacja systemu opieki geriatrycznej, przygotowanie raportu wraz z rekomendacjami	lipiec 2012 – czerwiec 2015 styczeń 2014 – grudzień 2014	383 400 zł
4	Informacja i promocja problematyki dotyczącej osób starszych	marzec 2012 – czerwiec 2012	4 785 090 zł

Źródło: Wniosek o dofinansowanie projektu pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej z dnia 12 stycznia 2012 r., Departament Pielęgniarek i Położnych Ministerstwo Zdrowia.

Dodatkowo, w ramach realizacji projektu zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów miękkich wśród osób objętych wsparciem:

- zwiększenie o 60 % motywacji do rozwoju kariery zawodowej i dalszego uzupełniania kwalifikacji zawodowych,
- podniesienie o 60 % poziomu samooceny na gruncie zawodowym oraz społecznym,

- zwiększenie świadomości o 60 % na temat specyfiki opieki nad osobą starszą.
Powyższe wskaźniki będą badane na podstawie ankiet [6].

PODSUMOWANIE

1. Wsparcie systemu opieki geriatrycznej poprzez realizację projektu systemowego, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej jest odpowiedzią na zmiany demograficzne zachodzące w polskim społeczeństwie.
2. System kształcenia ustawicznego personelu medycznego zostanie uzupełniony o nowe, krótkie formy doskonalenia zawodowego z zakresu opieki geriatrycznej, opracowane w ramach projektu, które powinny zostać na stałe wprowadzone do systemu kształcenia podyplomowego poszczególnych grup zawodowych objętych projektem.
3. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu wiedzy i kompetencji poszczególnych grup zawodowych objętych projektem, w tym nabycia umiejętności m.in. w zakresie przeprowadzenia całościowej oceny geriatrycznej, co wpłynie na podniesienie jakości opieki świadczonej na rzecz osób starszych na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej.
4. Realizacja projektu może przyczynić się do stworzenia podstaw pod systemowe rozwiązania dotyczące opieki nad osobami starszymi na poziomie poz, w tym budowania zespołów interdyscyplinarnych, sprawujących opiekę nad osobami starszymi w sposób kompleksowy w środowisku zamieszkania, z wykorzystaniem przedstawicieli takich zawodów jak: fizjoterapeuta, opiekun medyczny i terapeuta środowiskowy.

Ponadto, wartością dodaną projektu jest jego zasięg (projekt ogólnopolski) oraz możliwość zintegrowania podmiotów związanych z organizacją opieki nad seniorami, wokół jednego przedsięwzięcia dotyczącego wsparcia systemu opieki geriatrycznej.

Obecnie projekt znajduje się na etapie zatwierdzania do realizacji przez Instytucję Wdrażającą (Pośredniczącą II stopnia) – Departament Funduszy Europejskich w Ministerstwie Zdrowia, a formalną podstawą jego wdrożenia będzie Decyzja Ministra Zdrowia w sprawie dofinansowania projektu, której wydanie planowane jest na przełomie lutego i marca 2012 r.

PIŚMIENNICTWO

1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013, zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 28 września 2007 r. nr K (2007) 4547, zmieniony decyzją z dnia 21 sierpnia 2009r. nr K (2009) 6607.
2. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 20 grudnia 2011 roku, wydany przez Ministra Rozwoju Regionalnego.
3. Człowiek – najlepsza inwestycja. Europejski Fundusz Społeczny na rzecz Ochrony Zdrowia 2007-2013. Ministerstwo Zdrowia Departament Funduszy Europejskich, Warszawa 2011.
4. Kapitałne zdrowie. Europejski Fundusz Społeczny na rzecz ochrony zdrowia 2007-2013. Ministerstwo Zdrowia Departament Funduszy Europejskich, Warszawa 2011.
5. Plan działania dla Priorytetu II „Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na rok 2012, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.
6. Wniosek o dofinansowanie projektu pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej z dnia 12 stycznia 2012 r., Ministerstwo Zdrowia, Departament Pielęgniarek i Położnych.
7. Strategia rozwoju systemu opieki geriatrycznej i rozwiązań poprawiających jakość opieki nad osobami starszymi w systemie ochrony zdrowia II edycja, opracowanie Zespołu ds. gerontologii przy Ministrze Zdrowia, Warszawa, grudzień 2009.
8. Przesmycka M. Czas geriatry. Medicus. Miesięcznik Lubelskiej Izby Lekarskiej w Lublinie. 2006;11:10-11.
9. Barcikowska M, Członkowska A, Derejczyk J i wsp. Problemy zdrowia publicznego w kontekście starzenia się populacji Polski. Raport. Postępy Psychiatrii i Neurologii. 2006;15 (3): 203-211.
10. Doroszkiewicz H. Podstawowa opieka geriatryczna w Polsce. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin – Polonia Sectio D. 2005;Vol. LX, Suppl. XVI, 81:372-383.
11. Komunikat Komisji Wspólnot Europejskich Zielona Księga „Wobec zmian demograficznych: nowa solidarność między pokoleniami” z dnia 16.03.2005 COM(2005) 94 końcowy.
12. Rocznik Demograficzny 2010. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny; 2010.
13. Szczecińska K. Wybrane modele opieki geriatrycznej na świecie. Służba Zdrowia, 2000; 3-14 sierpnia: 61-64 (2954-2957).
14. Niesamodzieln: kto się nimi zaopiekuje, kto za to zapłaci? Materiał konferencyjny. Instytut Obywatelski. Warszawa 2010.
15. Zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw gerontologii (Dz. Urz. MZ. 08.13.87).
16. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. 07.164.1166 ze zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2003 r. w sprawie wykazu dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne, oraz ramowych programów specjalizacji dla pielęgniarek i położnych (Dz.U.03.197.1922 ze zm.).
18. Uchwała Zespołu do spraw gerontologii z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie powołania grup roboczych ds. wsparcia realizacji projektu systemowego pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
19. Projekty ramowych programów kształcenia kadr medycznych objętych wsparciem w ramach projektu, opracowane przez grupy robocze powołane w ramach Zespołu ds. gerontologii, Departament Pielęgniarek i Położnych Ministerstwo Zdrowia, 2012.

Praca przyjęta do druku: 06.02.2012

Praca zaakceptowana do druku: 13.02.2011